

RAHANDUSMINISTEERIUM

Pr. Maria Alajõe
Majandus- ja
Kommunikatsiooniministeerium
info@mkm.ee

Teie 02.03.2026 nr 8-4/766-1
Meie 09.04.2026 nr 10-5/1135-2

Vastus selgituskirjale

Austatud Maria Alajõe

Täname Teid selgituskirja eest, milles olete kommenteerinud Rahandusministeeriumi projektauditi lõpparuandes nr NOR-EMP-45/2025 esitatud tähelepanekuid ja soovitusi. Finantskontrolli osakond ja auditi meeskond on auditi jooksul ning tähelepanekute ja soovitude järeltegevuste seiramise käigus tutvunud olulise osaga teemadest, mida selgituskiri kajastab ning need ei ole oluliselt muutnud auditi tähelepanekute ja soovitude sisu. Lisame siinkohal ka kommentaari Teie selgituskirja punktidele.

Hange nr 211300

Oma kirjas toote Te välja, et antud hankes määras hankija raamlepingu eeldatava maksumuse valesti ning puudus kohustus raamlepingu eeldatavat või maksimaalset maksumust üldse avaldada, samuti et maksimaalne maksumus ja eeldatav maksumus on erinevad asjad. Auditi hinnangul pole see korrektne lähenemine. Auditi hinnangul pole hankijal võimalik argumenteerida, et hankija poolt määratud eeldatav maksumus oleks olnud vale, kuna puudub sellist lähenemist toetav tõendus- või infomaterjal. Hankija oli määranud hankelepingule eeldatava maksumuse ning nagu Euroopa Kohtu praktika on rõhutanud, peab eeldatavat maksumust käsitlema kui maksimaalset maksumust juhul, kui maksimaalset maksumust eraldi määratud ei ole.

Sellest lähtuvalt pole tähelepaneku ja soovituse seisukohast määravad Teie kirjas märgitud asjaolud, nagu see, kas pakkujad olid arvestanud täpselt selle eeldatava maksumusega või see, kui palju erinevaid, sh välisriigi pakkujaid hankele registreerus.

Auditi hinnangu juures tuleb arvestada, et tegemist oli olukorraga, kus hankelepingu alusel korraldatud minikonkurssides sai lepingu eeldatav maksumus (850 000 eurot) täis juba neljanda minikonkursiga, mille järel korraldas hankija veel kolm konkurssi kokku summas 2 109 809 eurot – täiendavate tööde maht ulatus seega kokku olulises osas üle uue rahvusvahelise hankemenetluse piirmäära summa.

Lisaks tuleb auditi hinnangu juures arvestada, et printsiipides, mille kohaselt ei tohi hankelepingu maksimaalset maksumust ületada ja eeldatavat maksumust tuleb käsitleda maksimaalse maksumusena, kui teistmoodi sätestatud ei ole, pole sisuliselt midagi uut, Euroopa Kohtu praktika on neid põhimõtteid vaid selgitanud ja täpsustanud. Sellest hoolimata

on auditi ulatuses olnud minikonkursi leping sõlmitud ajaliselt nii pärast Euroopa Kohtu vastavaid lahendeid kui ka Rahandusministeeriumi vastavat märgukirja hankijale.

Eeltoodu põhjal jääb audit seisukoha juurde, mille alusel on projektis 2014-2020.7.01.19-2465 selle hanke põhjal deklareeritud 50 664 eurot 100% ulatuses mitteabikõlblik ja soovitab selle summa ulatuses algatada tagasinõudmise protsess.

Hange nr 194409

Oma kirjas toote Te välja, et hankijal on õigus kehtestada tingimusi kindlustamiseks, et edukaks tunnistatud pakkujal on tehniline suutlikkus tellitavat tööd teostada. Lisaks toote Te välja, et finantskorrektsiooni õiguspärasus ei tohi piirduda vaid ilmselgete vigade testiga, vaid kontroll peab olema range ja täielik, võttes arvesse kõiki olulisi asjaolusid.

Auditi hinnangul on kõiki neid tingimusi arvestatud. Auditi hinnangul ei tohi pakkuja suutlikkuse kindlustamiseks kehtestatud tingimused olla põhjendamatult piiravad võimalike pakkujate suhtes. Esimese olulise asjaoluna tuleb arvestada, et tegemist oli rahvusvahelist piirmäära ületava hankega, mille osas peab alati arvesse võtma välispakkujate võimalikku osalemist. Teise olulise asjaoluna tuleb arvestada, et hankija oleks sama eesmärgi saavutanud, kui ta oleks tingimust kohaldanud pärast eduka pakkuja valikut.

Sellest lähtuvalt rõhutab audit, et neid ja teisi Teie kirjas märgitud asjaolud, näiteks kui palju erinevaid, sh välisriigi pakkujaid hankele registreerus, on auditi tähelepaneku ja soovitus juures juba arvesse võetud. Sellest lähtub ka soovitus finantskorrektsiooni määraks 10%, kui võimalikuks finantskorrektsiooni määraks on ka 25% (mida Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus oma kontrollis sama hanke osas algselt on soovitanud).

Eeltoodu põhjal jääb audit seisukoha juurde, mille alusel on projektis 2014-2020.7.01.19-2465 selle hanke põhjal deklareeritud 187 488 eurot 10% ulatuses mitteabikõlblik ja soovitab summa 18 748,80 eurot ulatuses algatada tagasinõudmise protsess.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Anu Alber
Finantskontrolli osakonna juhataja
Auditeeriva asutuse juht

Mart Pechter 611 3152
Mart.Pechter@fin.ee